महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महानिर्देशनालय

Phone: 4258174
4266034
4255707
A.G. Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्याः २०७५/७६ मितिः २०७५/१२/२९

च.नं.

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको सन्देश

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालय र लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम पूर्णस्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा ऐनको दफा ४ बमोजिम महालेखापरीक्षकले ती निकायको एक एक गरी वा बीच बीचमा छड्के वा केही प्रतिशतमात्र परीक्षण गर्ने गरी लेखापरीक्षणको तरिका, क्षेत्र र अवधि तोकी लेखापरीक्षण गर्न, त्यसबाट प्राप्त तथ्य दर्शाउन, आलोचना गर्न र आर्थिक विवरणउपर रायसहितको प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था छ ।

यस वर्ष ७५३ वटा स्थानीय तहमध्ये ७४७ स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराको सारांश महालेखापरीक्षकको ५६ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गरिएको छ । ६ वटा स्थानीय तहको लेखा स्रेस्ता पेश नभएकाले लेखापरीक्षण सम्पन्न हुन सकेन । आर्थिक कारोबार, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, कानूनको पालना सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सुधार र असुल फछ्र्यौट गर्नुपर्ने विषय समावेश गरी प्रत्येक स्थानीय तहलाई बेग्लाबेग्लै लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छु । लेखापरीक्षणका क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता, लेखापरीक्षण मानदण्ड, निर्देशिकाबमोजिम प्रचलित ऐन, कानून, निर्णय समेतका आधारमा परीक्षण मूल्याङ्कन गरिएको छ । प्रदेश र जिल्ला स्तरीय छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्थानीय तहका प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा अन्य पदाधिकारीबाट प्राप्त सूचना र सुझावलाई प्रतिवेदन तयार गर्दा ध्यान दिइएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को स्थानीयतहको लेखापरीक्षणबाट मूलतः पारित भएका कानूनहरु स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित नभएको, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको पदपूर्ति नभएको, सार्वजनिक खरिद ऐनको पालना नभएको, प्रदेश कानूनले तोकेभन्दा फरक/विपरीत पदाधिकारीलाई सेवा सुविधा भुक्तानी गरेको, योजना छनौट, सञ्चालन र भुक्तानीमा समस्या देखिएको, वितरणमुखी र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च भएको, आन्तरिक आय तथा राजस्व सङ्कलन व्यवस्थित नदेखिएको, आन्तरिक आयको तुलनामा अत्यधिक प्रशासनिक खर्च भएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित नभएको, वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार गर्नुपर्ने जस्ता व्यहोराहरु रहेका छन् ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) अनुसार महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सकेपछि अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने र ऐनको दफा २०(३) मा स्थानीय तहको प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएका व्यहोरा उपर छलफल गरी टुङ्गो लगाउँदा लेखापरीक्षणको मूल्य मान्यता एवं स्वार्थ बाझिने व्यवहार नहुने आस्वस्ततासँगै स्थानीय तहको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको अपेक्षा गर्दछु । यो स्थानीय तहको सम्बन्धमा दोस्रो प्रतिवेदन हो । संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय तहमा सार्वजनिक स्रोतको समुचित उपयोग गर्दै विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका कार्यलाई उत्कृष्ट नमूनाको रुपमा सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त भएको छ । यद्यपी नयाँ संरचनामा भौतिक, वित्तीय तथा जनशक्ति अभाव जस्ता चुनौति र समस्याका कारण अपेक्षाकृत प्रगति हुन सकेको देखिँदैन । त्यसैले प्रतिवेदनमा समावेश भएका व्यहोरा र सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको शासकीय व्यवस्था सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, संवैधानिक जिम्मेवारीअनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा सुझाव दिई सहयोग गर्ने स्थानीय तहका प्रमुख, उप-प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृतहरु लगायत नागरिक समाज र सञ्चारकर्मीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै, अहोरात्र खटिई समयमै लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महा-निर्देशनालय

पत्र संख्या:

मिति: २०७५।१२।७

श्री प्रमुखज्यू,
माछापुछे गाउँपालिका,
कास्की ।

विषय: **लेखापरीक्षण प्रतिवेदन** ।

यस कार्यालयबाट माछापुछे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को पेश भएका वित्तीय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजातको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षको जिम्मेवारी - आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ तथा प्रचलित कानून तथा अभ्यास अनुरुप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गराउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने तथा प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी - प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ तथा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरु लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा सञ्चित कोष विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

१. लेखापरीक्षणबाट रु.७३ लाख ५८ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.१ लाख ४३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.१३ लाख ५१ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.४९ लाख ५१ हजार र पेश्की रु.९ लाख १३ हजार रहेको छ ।

२. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन ।

३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७५।९।८ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया सहितको प्रमाण कागजात पेश हुन नआएकोले बेरुजू फछ्र्यौट नभई कायम व्यहोराको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना १६ (सोह्र) यसैसाथ संलग्न छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाँको सञ्चित कोष विवरणमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरु बाहेक आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानूनबमोजिम रहेको छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायव महालेखापरीक्षक

माछापुछे गाउँपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७४।७५

परिचय : स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गरी स्थानीय सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र स्रोत साधन सङ्कलन र परिचालन गरी विकास निर्माण लगायतको काम गर्न जनताको सहभागितामा आधारिता दिगो विकासको लाभ समतामूलक तरिकाले उपभोग गर्ने कार्यको लागि यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधानको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मूख्य उद्देश्य रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चितकोष : आर्थिक वर्ष २०७४।७५ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ :

आय तर्फ			व्यय तर्फ		
सि.नं.	विवरण	रकम	सि.नं.	विवरण	रकम
१	गतवर्षको जिम्मेवारी		१	चालु खर्च	२२५२०६५४३.८२
	(क) नगद	१३०८०.००	२	पुंजिगत खर्च	११९२६३४७१.००
	(ख) वैक	१३६१०१३७.९३		(क) ऋण भुक्तानी	०
२	राजस्व (आन्तरिक आय)	३४२३५१३.००		(ख) व्याज भुक्तानी	०
	(क) आन्तरिक राजस्व	०		(ग) अन्य भुक्तानी	०
	(ख) राजस्व वांडफांड	०	४	लगानी	०
३	वित्तीय हस्तान्तरण	०		(क) ऋण लगानी	०
	(क) वित्तीय समानिकरण अनुदान	१७९३८०००.००		(ख) शेयर लगानी	०
	(ख) शसर्त अनुदान	१५०२३८०००.००		(ग) अन्य लगानी	०
	(ग) एल.जि.डि.पि.	१९३५०००.००	५	धरौटी फिर्ता	७६८७८.००
	(घ) गरिवसंग विशेश्वर	८५८०००.००	६	कोष फिर्ता	७०१८२५९.००
४	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	४३८८८०००.००	७	मौज्दात	०
	(क) संचित विदा	१४३६५४६.००		(क) नगद मौज्दात	३५२०९२.३०
	(ख) औषधी उपचार	१८७१३७६.००		(ख) वैंक मौज्दात	४५५९४६९१.८१
	(ग) घरेलु विभाग	३६०००.००		(ग) धरौटी वैंक मौज्दात	५५६९४४.९०
	(घ) पर्यटन वोर्ड	३५००००.००			०
	(ड) भुकम्प अनुदान	२१४०५.००			०
५	अन्य स्थानीय स्तरबाट प्राप्त	०			०
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ती	०			०
	(क) अण प्राप्ती	०			०
	(ख) सांवा प्राप्त	०			०
	(ग) व्याज प्राप्त	०			०
	(घ) अन्य प्राप्त	०			०
७	विभिन्न कोषतर्फ आय	०			०
८	जन सहभागिता (नगद)	०			०
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	०			०
१०	धरौटी आय	६३३८२२.९०			०

११	लगानीको सांवा फिर्ता	०			०
१२	अन्य विविध आय (आमा स्मृती)	५००००.००			०
१३	अन्य आय	०			०
	जम्मा	**३९८०६८८८०.८३**		**जम्मा**	**३९८०६८८८०.८३**

दफा.नं	भौ.नं./मिति र व्यहोराहरु	बेरुजू रकम रु.
१.	**विद्युतिय लेखा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ मा कारोवारको लेखा राख्नु पर्ने तथा महालेखा नियन्त्रक कार्यलयको सिफारिसमा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा राख्नु पार्ने व्यवस्था छ । तर गाउँरपालिकाले कारोवारमा विद्युतीय सफ्टवेयरको प्रयोग गरेकोमा महालेखा परीक्षकको स्वीकृत लिएको छैन । नियमानुसार स्वीकृत लिई बिद्युतीय लेखा प्रणाली मार्फत आर्थिक कारोवारको संचालन गर्नुपर्दछ ।	
२.	**लेखा स्रेस्ता** : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९२ मा कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी जिन्सी र अन्य कारोबारको स्रेस्ता महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नुपर्ने र यसरी राखेको लेखा स्रेस्ता अद्यावधिक भए नभएको कार्यालय प्रमुखले चेकजाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले स्वीकृत ढाँचामा लेखा राख्ने प्रयास गरेता पनि जिन्सी खाता, बैक नगदी किताब, लेजर लगायत खाताहरु प्रमाणित नगरेको, खर्चको बिल भरपाई तेरिज बनाई जोडजम्मा गर्ने नगरेको, आम्दानी तर्फको म.ले.प.फा.नं.१०८ र २३ जस्ता खाता नराखेको, कार्यक्रम संचालनका सबै विल भरपाई हाजिरी लगायतका प्रमाण आंशिकमात्र राख्ने गरेको छ । एकभन्दा बढी कार्यक्रमका लागि एकैपटक पेश्की दिई काम गर्ने गराउने गरेको, समयमा पेश्की फछ्र्यौट गर्ने नगरेको, नापी किताव लगत सिटमा नराखेको, आर्थिक कार्याविधि नियमावली, २०६४ को नियम २५ अनुसार भौतिक एवं. वित्तिय स्थिति देखिने गरी वार्षिक कार्यक्रको लक्ष्य प्रगति विवरण तयार नगरेको जस्ता व्यहोराहरु देखिएको छ । जसबाट कार्यालयको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सोही नियमावलीको नियम ९५ अनुसार भएको र कार्यालय प्रमुखबाट नियमित चेकजाँच भएको छ भन्न सकिएन । यसमा कार्यालय प्रमुखले ध्यान दिई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।	
३.	**बिनियोजन श्रेस्ता :** गाँउपालीकाले समानिकरण चालु, पुजिगत, शसर्त चालु पुजिगत र बिषयगत मन्त्रालयबाट प्राप्त रकमको श्रेस्ता अलग अलग राख्नुपर्नेमा समानिकरण र शसर्तको चालु र पुजिगतमात्र छुट्याई खर्च लेखेको देखिँदा बिषयगत मन्त्रालयबाट भएको खर्च एकिन गर्न सकिएन । शिर्षकअनुसार खर्च राख्ने गर्नुपर्दछ ।	
४.	**लक्ष्य/प्रगति :** आर्थिक कार्याविधि नियमावली, २०६४ को नियम २५ अनुसार कार्यालयले वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी तालुक कार्यालयमा पठाउनु पर्ने र नियम २६ अनुसार तालुक कार्यालयले भौतिक एवं वित्तिय प्रगतिको समिक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाँउपालिकाले यस वर्ष नियमको उक्त व्यवस्था अनुसार सबै कारोबारको भौतिक एवं वित्तिय प्रगति तयार नगरेकोले निर्धारित ढांचामा लक्ष्य तथा प्रगतिको विवरण तयार गर्नुपर्दछ ।	
५.	**शसर्त अनुदान** : प्राप्त आर्थिक विवरण अनुसार शसर्त अनुदान तर्फ प्राप्त रु.१५०२३८०००। प्राप्त भएको मध्ये विषयगत शिर्षकमा निम्नानुसार निकासा तथा खर्च भएकोमा विषयगत खर्चको अभिलेख राखेको छैन । एकमुष्ठ आर्थिक कारोवार गर्दा कार्यक्रम संचालन गर्न कठिनाई पर्ने हुदा विषयगत कार्यक्रमको छुट्टाछुट्टै खर्चको अभिलेख राख्नु पर्दछ ।	

कार्यक्रम	अनुदान	खर्च	फ्रिज
शिक्षा	१२२८८२०००.००	११७४१७२८८.००	५४६४७१२.००
स्वास्थ्य	२६१७२०००.००	२८८८९७४३.००	१२८२२५७.००
कृषि	२९७०००.००	२९५७१०.००	१२९०.००

	पशु	८८७०००.००	८८७०००.००	०	
	जम्मा	**१५०२३८०००.००**	**१४७४८९७४१.००**	**६७४८२५९.००**	
६.	**नगद मौज्दात** : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ११९ बमोजिम कार्यालयको सानातिना कार्य संचालन लागि रु.१५०००। सम्म नगद मौज्दात राख्न पाउनेमा रु.३५२०९२। नगद मौज्दात नियम विपरित राखेकोले नगद मौज्दात नियम विपरित बढी राख्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।				
७.	**संचित कोषमा रकम ट्रान्सफर :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी वांकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्त्यमा गाउपालिकाको संचित कोषमा स्वत जम्मा (ट्रान्सफर) हुने व्यवस्था भएतापनि त्यस प्रकारबाट रकम ट्रान्सफर नगरी संचित कोषबाट खर्च गरेको छ । नियमानुसार आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको रकम स्वतः ट्रान्सफर हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।				
८.	**बजेट :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम गाउपालिकाले बजेट कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्नेमा आषाढ ३१ गतेमात्र बजेट पास गरी कार्यान्वयनमा आएको छ ।				
९.	**आन्तरिक नियन्त्रण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी , नियमितता र दक्षतापुर्ण ढंगावाट सम्पादन गर्न र वित्तिय प्रतिवेदन प्रर्णालीलाई विश्वसनिय वनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा यस गाँउपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थाको परीक्षण गर्दा निम्न बिषयमा प्रयाप्त नियन्त्रण भएको देखिएन । उक्त बिषयमा गाँउपालिकाले नियन्त्रण एवं सुधार गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणलीलाई व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । ● कार्य जिम्मेवारी र जवाफदेहिता स्पष्ट गरेको छैन, ● परियोजना र क्रियाकलापहरूको प्राथमिकता निर्धारण भएको छैन, ● अन्तिम चौमासिक र आषाढ महिनामा तोकिएको सीमाभन्दा बढी खर्च गरेको छ । ● सार्वजनिक सुनुवाइ मार्फत बजेटले जनताको माग सुनुवाई भएको छैन, ● योजना कार्यान्वयन तालिका निर्माण गरेको छैन, ● आयोजनाको भौतिक प्रगति सन्तोषजनक छैन, ● अनुगमन प्रतिवेदन कार्यान्वयन गरेको छैन, ● ठेक्का सम्झौता बमोजिम तोकिएको समयमा सम्पन्न नहुने तथा आयोजना अधुरा रहने गरेको छ, ● योजना हस्तान्तरण तथा खर्चको सार्वजनिक परीक्षण भएको छैन, ● जिम्मेवारीको सूची/कार्य विभाजन तोकिएको अनुरुप भएको छैन, ● प्रशासनिक खर्चको सीमा निर्धारण गरेको छैन, ● अभिलेख कायम गरिएका सबै सम्पत्तिको हकमा सङ्केतीकरण गरेको छैन, ● प्रयोग गर्न नसकिने र सेवा दिन नसक्ने सम्पत्तिको लिलामी र राफसाफ प्रक्रियागत भएको छैन ।				
१०.	**स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख**: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम गाँउपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाँउपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी निती, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ ।				

	तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ गाँउपालीकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।	
११.	**कार्य सम्पादन करार :** माछापुछे गाउपालिकाबाट २०७५।२।३ मा पारित स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५ को दफा २१(१) अनुसार स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाउपालिका अध्यक्षको रोहवरमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वास्थ्य तथा सरसफाई शाखा हेर्ने शाखा प्रमुखसंग, उक्त शाखा प्रमुखले स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखहरुसंग र प्रमुखले अन्य कर्मचारीहरुसंग कार्य सम्पादन करार सम्झौता गर्न सक्ने र सम्झौता अनुसार काम भए नभएको मूल्यांकन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा कार्यपालिकामा समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसै गरी कार्य सम्पादन करारका सूचकहरु निर्धारण गर्ने कार्य स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन तथा अनुगमन समितिले तयार पारी गाउपालिकामा पेश गर्नुपर्नेमा त्यस प्रकारबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्य सम्पादन करार गरेको पाईएन । स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तर सुधारको लागि पेस्की दिने र सामान खरिदको आधारमा फछ्र्यौट गरेकोले कार्य सम्पादन करारको सुचक तयार गरी कार्य सम्पादन करार सम्झौता गरी स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तरमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	
१२.	**सहकारीको नियमन :** सहकारी ऐन, २०७४ माछापुछे गाउपालिकाबाट मिति २०७५।२।३ गते प्रमाणीकरण भै कार्यान्वयनमा आएको छ । सहकारी ऐनको दफा ६९ अनुसार यस ऐन अन्तरगत दर्ता गर्नुपर्ने अधिकारीले गर्नुपर्ने कार्य माछापुछे गाउंपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले गर्ने व्यवस्था रहेको र सोही ऐनको दफा ७१ अनुसार प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले जुनसुकै बखत निरीक्षण तथा अभिलेख परीक्षण गराउन सक्ने व्यवस्था भएकोमा त्यस प्रकारबाट निरीक्षण गरेको अभिलेख राखेको छैन । गाउंपालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार ३६ वटा सहकारी रहेकोमा ११ वटाले मात्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिएको अवस्थामा दफा ५४ बमोजिम संस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण सो आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिना भित्र गराउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएको नदेखिदा सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७४ अनुसार प्रमुख प्रशासकिय अधिकारीले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिना भित्र सहकारी संस्थाको निरीक्षण गरी सो सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन गाउंकार्यपालिका समक्ष तोकिएको ढांचामा पेश समेत नगरेकोले गाउपालिका मातहत रहेका सहकारीको लेखापरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने कार्य प्रभावकारी बनाई त्यसको प्रतिवेदन गाउंपालिकामा पेश गर्नुपर्दछ ।	
१३.	**सम्पत्ती हस्तान्तरण** : आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ५०(२) बमोजिम कुनै कार्यालय खारेज बा गाभ्ने निर्णय भएमा यसरी निर्णय भएको ३५ औं दिनमा कार्यालय खारेज भएको मानिने छ । उक्त अवधी भित्र सो कार्यालय कायम रहेको दिनसम्मको जिन्सी मालसामानको मौज्दात मर्मत सम्भार लिलाम मिन्हा गर्नुपर्ने मालसामानको परिमाण र मूल्य समेत खुलाई त्यस्तो कार्यालय खारेज वा गाभिएको मितिले ३५ दिन भित्र प्रतिवेदन तयार गरी त्यस्तो मालसामानको जिम्मा लिने दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ । मन्त्रिपरीषदको को निर्णयबाट गाउपालिकामा रहेका स्वास्थ्य केन्द्र, कृषि सेवा केन्द्र, पशु सेवा केन्द्र लगायतका कार्यालयहरु खारेज भई गाउपालिका मातहत हस्तान्तरण भएकोमा उल्लेखित निकायहरुको साबिक सम्पत्ती जिन्सीको प्रतिवेदन तयार गरी लिने दिने व्यवस्था मिलाएको नदेखिदा नियमानुसार सेवा केन्द्रहरुको सम्पत्तीको उचित व्यवस्थापन मिलाउनु पर्दछ ।	
१४.	**संचित कोष** : स्थानीय सरकार संचालिन ऐन, २०७४ अनुसार आर्थिक वर्षको अन्त्यमा खर्च नर्भ वांकी रहेको रकम केन्द्रीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्नेमा १ देखि ९ वडा रहेकोमा ३ र ४ नम्बर वडाले खर्चखाता नराखेको र बांकी १, २, ५, ६, ७, ८ र ९ वडामा खर्च खाता रहेकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वांकी रहेको रकम संचित कोषमा फिर्ता दाखिला गरे नगरेको एकिन नभएकोले गाउंपालिकाबाट	

	एकीन गरी वांकी रकम संचित कोष फिर्ता गर्ने व्यवस्था कडाईका साथ पालना गर्नुपर्दछ ।	
१५.	**कर्मचारी कल्याण कोष** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ वमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवाशर्त तथा कानून वमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपादान, औषधि उपचार लगायतका सुविधा उपलव्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने व्यवस्था छ । व्यवस्था स्थानीय तहले कार्यालयलाई कर्मचारी कल्याण कोषको लागि आवश्यक पर्ने रकम जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाँउपालिकाले यस वर्ष कर्मचारी कल्याण खातामा कुनै प्रकारका रकम ल्याएको देखिएन । कर्मचारी व्यवस्थापनका लागि उचित कोषको व्यवस्था गरी कर्मचारीको उचित व्यवस्थापन हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।	
१६.	**सामाजिक सुरक्षा** : जेष्ठ नागरिक, दीर्घ सेवा सम्मान र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमतर्फ रु.६५८३३०००। बजेट विनियोजन भएको मध्ये पहिलो र दोश्रो चौमासिकमा शसर्त अनुदानबाट भुक्तानी दिएको तर तेश्रो चौमासिकमा कोष तथा लेखा नियनत्रक कार्यालयबाट निकासा नलिई शसर्त अनुदानतर्फको भुक्तानी हुनुपर्ने सामाजिक सुरक्षा वापतको रकम समानीकरण अनुदानबाट रु. १७७८६४००। खर्च लेखेकोले शसर्त अनुदानतर्फ उक्त रकम घटी खर्च देखिन गएको छ ।	
१७.	**आन्तरिक आय** : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ अन्तरगत गाउंपालिकाको वित्तीय अधिकार क्षेत्र उल्लेख भए अनुसार माछापुछ्रे गाउंपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को स्वीकृत विनियोजन ऐन, २०७४ अनुसार देहाय बमोजिमका शिर्षकबाट निम्नानुसार राजस्व प्राप्तको अनुमान गरिएकोमा एकमुष्ट रु.३४२३५१३। आम्दानी देखाएको छ । सि.नं. | आम्दानी शिर्षक | आ.व.२०७४।७५ को लक्ष्य | सि.नं. | आम्दानी शिर्षक | आ.व.२०७४।७५ को लक्ष्य १ | घर वहाल कर | १०००० | ११ | नक्सा पास शुल्क | ५००००० २ | भाडा | १००००० | १२ | श्रोत वांडफांड | १०००००० ३ | घर जग्गा रजिस्टेशन | ५००००० | १३ | पंजिकरण सेवा शुल्क | ५०००० ४ | सवारी साधन | ५००० | १४ | मनोरन्जन कर | ५०००० ५ | सेवा शुल्क | ४०००० | १५ | मालपोत संकलन | ५००००० ६ | सिफारिस दस्तुर | ७२०००० | १६ | पार्किङ्ग शुलक | १०००० ७ | विज्ञापन कर | ५०००० | १७ | वहाल विरौटी कर | १०००० ८ | व्यवसाय कर | ३४०००० | १८ | प्राक.तिक श्रोत उपयोग कर | १०००००० ९ | भूमिकर | २००००० | १९ | अन्य | ७०००० १० | दण्ड, जरिवाना | १०००० | | |	
१७.१.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ बमोजिम श्रेस्तासाथ विवरण संलग्न गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउंपालिकाबाट पेश भएको आर्थिक विवरण अनुसार आन्तरिक आयतर्फ रु.३४२३५१३। आम्दानी देखाएकोमा उक्त आम्दानी कुन कुन वार्ड तथा शिर्षकबाट प्राप्त भएको हो त्यसको आम्दानीको शिर्षकगत विवरण पेश गरेको छैन । आम्दानी तर्फको श्रेस्ता परीक्षण गर्न नसकिएकोले आन्तरिक आय रु.३४२३५१३। को आम्दानी रकम एकिन नभएको रु....	३४२३५१३/-
१८.	**न्याय सम्पादन** : प्राप्त विवरण अनुसार यस गाउपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता तथा फछ्र्यौट भएका मुद्दाको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ । सि.नं. | मुद्दा दर्ता | समाधान भै | समाधान हुन १ | १३ | ९ | ४	
	उल्लेखित विवरण अनुसार ९ वटा मुद्दा समाधान भएतापनि कार्यविधि नवनेको कारण फैसला भएको देखिएन, यद्यपी मेलमिलापबाट समाधान गरिएको छ । निम्नानुसार कार्यविधि स्वीकृत गरी न्याय सम्पादन गरिनु पर्दछ ।	
	पुजिगततर्फ	
१९.	**मेशिनको प्रयोग :** सार्बननिक खरिद नियमाबली २०६४ को नियम ९७(९) मा उपभोक्ता समितिबाट निर्माण बा सँचालित हुने निर्माण कार्यमा एक्जाभेटर, डोजर,	

लोडर जस्ता मेसिनरी उपकरण प्रयोग गर्न नसकिने तर लागत अनुमान तयार गर्दा नै जटिल प्रकृतिको काम भएको हुँदा मेसिन प्रयोग गर्नुपर्ने भनि प्राबिधिकबाट सिफारीस भई आएकोमा मेसिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । केही ग्रामिण सडक निर्माणमा मेसिनबाट काम गराएकोले उपभोक्तालाई जिम्मा दिएको काममा मेशिनको प्रयोग निरुत्साहित गरी उपभोक्ता स्वयमबाट काम गराउनु पर्दछ । यसरी काम गराएको उदाहरण निम्नानुसार छ ।

भौ.नं. र मिति	योजना	लागत अनुमान	भुक्तानी
२७२/०७४/१२/२	ठोटी ओल्चे मोटर	३८१८६२.२१	३००००००.००

२०. **एक घर एक धारा** : एक घर उक धाराको अवधारणा अनुरुप माछापुछे गाउपालिका वार्ड नं. ७ धम्पुसको सबै टोलमा शुद्ध खानेपानी मिटर प्रणालीमा जडान गर्ने गरी रु.१५ लाख बडा स्तरीय योजनाबाट बजेट विनियोजन गरेकोमा ४ वटा उपभोक्ता समिति गठन गरी खानेपानीको ट्यांकी, धारा लगायतमा खर्च गरेको र गाउंपालिका स्तरीय कार्यक्रमबाट एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तरगत रु.५० लाख विनियोजन गरिएकोमा गाउंपालिका स्तरीय कार्यक्रमबाट मर्मत लगायतको कार्यमा खर्च गरेको छ । कति धारामा मिटर जडान गर्ने र कुन कुन स्थानमा धारा जडान गर्ने हो त्यसको आधारमा आवश्यकताको पहिचान गरी खरिद योजना समावेश गरेर एकीकृत रुपमा कार्यक्रम संचालन गरी कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

२१. **औषधी वितरण** : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम वर्ष भरिमा प्रा.स्वा. केन्द्र तथा स्वा. चौकी, उप स्वास्थ्य चौकी एवं पटके शिविरमा तथा विशेष कार्यक्रमको लागि सूचीकृत भएका अत्यावश्यक औषधी कार्यालयबाट खरिद भई प्राप्त हुने परिणाम तथा तालुक कार्यालयबाट प्राप्त गरेको औषधिको वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी Need base मा व्यवस्थापन गरिनुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएकोले औषधीको आवश्यकता र आपूर्ति विच सामन्जस्यता मिलाई औषधीको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा निशुल्क वितरण प्रयोजनको लागि खरिद गरिएका औषधीहरु वितरण नगरी जिन्सी खातामा लेखापरीक्षण समयसम्म समेत वांकी रहेकोले उक्त औषधीहरु निशुल्क वितरणको लागि उचित प्रवन्ध मिलाउनु पर्दछ । उदाहरणको लागि केही नमुना निम्नानुसार छन्:

सि.नं.	औषधीको	इकाई	वांकी	खाता नं.
१	Ciprofloya	२०० एम जि	२० वोतल	२५
२	Dexamutn	४ एम एल	फायल	४७
३	Gentamyci	८० एम एल	फायल	१००
४	Indomethal	२५ एम जि	क्याप्सुल	१०१

२२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १६ अनुसार कार्यपालिकाको कार्य विभाजन र कार्य सम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको नियमावली बमोजिम हुने व्यवस्था रहेकोमा त्यस प्रकारको कार्य विभाजन र कार्यसम्पादन नियावली स्वीकृत गरेको छैन । नियमानुसार कार्य विभाजन गरी कार्य सम्पादन गरिनु पर्दछ ।

२३. **कन्टिन्जेन्सी खर्च :** सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० (७) मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्ने ढांचा अनुसूची -१ को व्यवस्था रहेको छ । उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च र सानातिना अन्य खर्च समेतमा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउदा गाँउपालिकाले ३ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी कटाई भुक्तानी गर्ने गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को बजेट पारित गर्दा उक्त शिर्षकमा रु. ४० लाख बजेट विनियोजन गरेकोमा खर्चको अभिलेख व्यवस्थित गरेको छैन ।

२४. **पदाधिकारी सुबिधा :–** ३४१।०७५।२।२८, ३८५।०७५।३।२५ गण्डकी प्रदेशले स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुले पाउने सुबिधाको सम्बन्धमा व्यबस्था गर्न बनेको ऐन राजपत्रमा मिति २०७५।१।२४ प्रकासित गरि "स्थानिय तहका

पदाधिकारी तथा सदस्यहरुले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५" को दफा ३(२) मा मिति २०७४ सालमा भएको स्थानीय निर्वाचनबाट निर्वाचित स्थानीय तहका पदाधिकारी र सदस्यहरुले २०७४ साल श्रावण १ गतेबाटमात्र उक्त सुविधा पाउने गरी पारित गरेकोले कानून बन्नु भन्दा ९ महिना पहिलाबाट सुविधा पाउने गरी ऐन बनाई ऐन बन्नु भन्दा पूर्व बैठक भत्ता वापत लिएको रकम रु. ६ लाख ८८ हजार कट्टा गरी निम्नानुसार पदाधिकारीहरुलाई मासिक सुविधा रु.५५७७०००। भुक्तानी गरेको छ ।

सि.नं.	पदाधिकारी	मासिक सुविधा	सुविधा ऐन पारित पछी हुने रकम	भुक्तानी रकम	ऐन लागु हुनभन्दा पूर्व लिएको रकम
१	अध्यक्ष १	३१०००.००	६९२३३.००	४०३०००.०	३३३७६७.००
२	उपाध्यक्ष १	२६०००.००	५८०६६.००	३३८०००.०	२७९९३४.०
३	वडा अध्यक्ष ८	१८०००.००	३२१६००.००	१८७२०००.	१५५०४००.
४	कार्यपालिका सदस्य	९०००.००	१२०६००.०	७०२०००.०	५८१४००.०
५	वडा सदस्य २९	६०००.००	३८८६००.०	२२६२०००.	१८७३४००.
		जम्मा	**९५८०९९.०**	**५५७७०००.**	**४६१८९०१.**

२५. **सामाजिक सुरक्षा समन्वय समिति** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७२ को दफा ३८ मा प्रत्येक गाउँपालीका र नगरपालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता/वृति प्राप्त गर्न योग्य भएका सबै लक्षित समूहले नयाँ परिचयपत्रका लागि दिएका निवेदन उपर छानबिन गरी परिचयपत्र प्रदान गर्नका लागि सिफारिस गर्न तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको रकम प्रवाहको स्थानीयस्तरमा अनुगमन गर्न गाउँपालिकाको निर्वाचित जनप्रतिनिधि प्रमुख वा सो जिम्मेवारी तोकिएको पदाधिकारीको अध्यक्षतामा एक स्थानीय सामाजिक सुरक्षा समन्वय समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सो व्यवस्था अनुसार जिल्लामा गाउँपालिकाले स्थानिय सामाजिक सुरक्षा समन्वय समिति गठन गरी परिचयपत्र वितरण संख्या, नविकरण गरिएको संख्या र लगत कट्टा गरिएको संख्याको निर्णयसहितको स्पष्ट विवरण पेश गरेको नदेखिदा उक्त समन्वय समितिलाई सकृय बनाई अभिलेख अद्यावधिक गरिनुपर्दछ ।

२६. **नापी किताब** : निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखाकनका लागि स्वीकृत ढांचाको नापी किताब म.ले.प.फा.न. १७१ मा ठेक्का नं. आर्थिक वर्ष, कार्यालयको नाम, निर्माण व्यवसायीको नाम, कामको नाम र स्थान, चेनेज, काम शुरु भएको मिति, सम्पन्न हुनुपर्ने मिति र सम्पन्न भएको मितिका साथै अघिल्लो बिलसम्म भएको कामको परिमाण र भुक्तानी रकम, हालको बिलबाट भएको कामको परिमाण र भुक्तानी हुने रकम समेत हालसम्म भएको कामको परिमाण र रकम समेत स्पष्ट रुपमा उल्लेख हुनुपर्ने व्यबस्था छ । साथै यसरी तयार गरिएको नापी किताब म.ले.प.फा.नं १७२ मा उल्लेख गरि काम तामेल भएको बीस वर्ष पछिमात्र धुल्याउन मिल्ने भनी सरकारी कागजात धुल्याउने नियमाबली, २०२७ को अनुसूची ५ को बुंदा नं. ३ मा उल्लेख छ ।

गाँउपलिका कार्यालयले नापी सम्बन्धी अभिलेख नापी किताबमा राखेको भए तापनि अधिकांश योजना एवं ठेक्का कार्यको लागि रनिङ बिल अनुसार नापी किताब लुज सिट मा तयार गर्ने गरेको पाईयो । तोकिएको ढांचामा सबै व्यहोरा खुलाई एउटै नापी किताव नराखी ठेक्का बिल अनुसार अलग अलग नापी किताब राख्दा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार २० वर्षसम्म आवश्यक सूचना लिन अभिलेख व्यबस्थापन गर्न कठिन पर्ने देखिन्छ । तसर्थ किताब नियन्त्रण खाता म.ले.प.फा.नं. १७२ मा समेत अभिलेख राखी स्वीकृत ढांचा बमोजिमको नापी किताव प्रयोगमा ल्याईनु पर्दछ ।

सुझाव अनुसार कार्यान्वयन गरिने व्यहोरा कार्यालयले जनाएको छ ।

२७. **उपभोक्ता समिति दर्ता** : संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अनुसार कुनै पनि संस्था बिधान सहित दर्ता नभएमा संस्थालाई कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । कार्यालयले यसवर्ष संझौता गरेका कुनैपनि उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता नभई स्थानीय रुपमा आयोजनालाई

बजेटपरेको आधारमा अस्थाई समिति गठन हुने र काम सम्पन्न पश्चात समिति विघटन हुने हुंदा निर्माण सम्पन्न योजनाहरु अलपत्र भएमा जिम्मेवार बनाउन कठिनाई हुने भएकोले स्थायी संयन्त्रमार्फत काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिको कार्यमा सुधार हुनुपर्दछ ।

२८. **जालीको प्राविधिक मूल्यांकन** : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२५(३) अनुसार जांचवुझ गर्ने प्राविधिकले सम्पन्न निर्माण कार्य स्वीकृत ड्इंग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको जांच गरी सार्वजनिक निकाय समक्ष प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा कार्यालयको म.ले.प.फा.नं. ५२ बमोजिम निम्नानुसारका तारजाली वितरण गरी खर्च लेखेको छ । तर उक्त सामानहरु प्रयोग गरेको प्राविधिक मूल्यांकन तथा रिपोर्ट समेत पेश नभएकोले तारजालीको प्रयोगको सुनिश्चितता गरी सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ४५(ठ) अनुसार उपलव्ध स्रोत साधन तथा सम्पत्तिको समुचित उपयोग तथा संरक्षण लागि उचित व्यवस्था मिलाई प्राविधिक मूल्यांकनको आधारमा खर्च लेख्ने गर्नुपर्दछ । कार्यालयले निम्नानुसारको जाली खरिद गरी भुक्तानी दिएकोमा उक्त जाली कुन ठाउंमा प्रयोग गरिएको हो त्यसको प्राविधिक मुल्यांकन गरी नापी कितावमा समेत चढाएको नदेखिएको रु....

भौ नं. र	ग्याविन बक्स	थान	रकम	भुक्तानी भएको पार्टी
४७०/०७५/	२x१x१	११६	३४८०००.०	मुस्ताङ्ग जि.आई वायर इण्डष्ट्रिज
४७०/०७५/	२x१x१	५०	१४०४९९.६	मुस्ताङ्ग जि.आई वायर इण्डष्ट्रिज
		जम्मा	**४८८४९९.६**	

४८८४९९/६८

२९. **मेशिन** : माछापुछे गाउंपालिका ९ स्थित बडास्तरीय महिला संजाल तथा आय आर्जन समितिका अध्यक्ष गिता कुमारी गुरुङ्ग र माछापुछे गाउपालिका विच अल्लो ऊन तथा अन्य धागोबाट कपडा बुन्ने मेशिन खरिद कार्यक्रम अन्तरगत विटर मेशिन, चर्खा, ह्याकल मेशिन ढुवानी समेतको मन्त्रा इन्कर्पोरशेन प्रा.लि ललितपुरलाई रु.५२७०३०। भुक्तानी दिएको पाइयो । तर उक्त सामान कस्को जिम्मामा रही संचालन विधि कसरी निर्धारण गरिएको छ सो सम्झौतामा नखुलेकोले आयआर्जन समिति मार्फत संचालन भएको व्यहोरा स्पष्ट नभएको रु.....

५००००/-

३०. **पेस्की फछ्र्यौट :** भोडावारी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको गुणस्तर सुधार वापत गएको पेस्की फछ्र्यौट कार्यक्रम तथा सामाग्र खरिदको दालिखा तथा सुधारको कार्य योजना पेश नभै सामाग्री खरिदको आधारमा फछ्र्यौट गरेको औचित्य नदेखिएको रु.....

३००००/-

३१. **बढी निकासा** : देहायका विद्यालयहरुले माग फारममा जोडजम्मा फरक पारी निम्नानुसार बढी निकासा माग गरेकोमा सोही रकम निकासा भएकोले उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु.....

भौ.नं. र	विद्यालयको नाम	माग फाराम	माग फाराममा	बढी निकासा
२०/०७४/५/	उदय मा.वि.	१८९९७७.००	१९२६९७७.००	२७०००.००
१४२/०७४/	उदय मा.वि.	१५७००६८.००	१८२००६८.००	२५००००.०
३५३/०७५/२	उदय मा.वि.	१५७२२६८.००	१८३४२३४.००	२६१९६६.०
२०/०७४/५/	वमवहादुर घलेल	७१३०९१.००	७१४५६०.००	१४६९.००
२०/०७४/५/	जनता	४२२१४२.००	४४६७०८.००	२४५६६.००
		६१७७५४६.००	६७४२५४७.००	५६५००१.०

५६५००१/-

३२. **पेस्की वांकी** : पुजिगततर्फ आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म पनि फछ्र्यौट नभै वांकी रहेको निम्नानुसारको पेस्की रकम आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ बमोजिम फछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु.....

पेस्की लिनेको नाम	पेस्की लिएको मिति	पेस्की रकम
सामुदायिक ग्रामिण तथा महिला विकास सेवा	२०७४/११/२	२८८०००.००
बुद्ध सिं विश्वकर्मा (माछापुछे युनाइटेड	२०७४/११/९	७५०००.००
खारपानी मिर्सा मोटरवाटो नि.उ.स.माछामुछे	२०७५/१/२४	२५००००.००
खुमै पोटर सेन्टर मान्छापुछो गाउपालिका १	२०७५/२/२९	३००००००.००
	जम्मा	**९१३०००.००

९१३०००/-

३३.	**भरपाई :** ५७०/०७५/३/२६ महिला स्वयंसेबिका प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक महिला स्वास्थ्य स्वयमसेबिकाहरुले प्रतिवेदन लिएर स्वस्थ्य चौकीसम्म आएबापत प्रतिमहिना रु ४००/- का दरले यातायात खर्च भूक्तानी गरकोमा सार्दिखोला स्वास्थ्य चौकीलाई रु २२४००/- र धम्बुस स्वास्थ्य चौकीलाई रु १७६००/- गरी जम्मा रु ४०,०००/- भूक्तानी गरेकोमा सम्बन्धित महिला स्वास्थ्य स्वयम सेबिकाले बुझेको भरपाई पेश नभएको रु.....	४०,०००/-
३४.	**गाडी भाडा :** ४०८/०७५/२/१४ माछापुछे गाउपालीका बाट संचालीत बिभिन्न आयोजनाको स्थलगत अनुगमन गर्न गाडी नं. १ ज ६८६९ का चालक श्याम बहादुर सार्कीसँग मिति २०७४/११/०३/ मा दैनिक रु ६२००/- को दरले सम्झौता गरी जम्मा रु ४९,६००/- खर्च लेखेको पाईयो । सम्झौताको बुद्वा नं. ३ मा गाडी भाडा भुक्तानी लिन आउदा प्रयोग गरेको दिन स्थान र प्रयोग गर्नेको नाम नामेसी सहित चालक अनुमति पत्रको फोटोकपी पेश गर्नु पर्ने उल्लेख भएकोमा कुन कुन स्थानमा प्रयोग भएको र कसले अनुगमन गरको हो बिबरण पेश भएन । गाडी भाडा रु ४९,६००/- को १० प्रतिशत ले हुने रु ४,९६०/- भाडा कर दाखिला गरेको प्रमाण तथा प्रयोग गरेको स्थानमा गाडी प्रयोग गर्नेको नाम नामेसी बिबरण र अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु	४९,६००/-
३५.	**बढी खर्च :** ६४०/०७५/३/३२ जलबायु परीवर्तनबाट कृषि क्षेत्रमा पारेको प्रभाव एवं अनुसन्धान कार्यक्रममा माछापुछे गाउपालीका वडा नं. ९ को लागि रु २ लाख बजेट व्यवस्था भएकोमा रु ४ लाख खर्च लेखेको पाईयो । जलबायु परिवर्तनबाट कृषि क्षेत्रमा परेको प्रभाब एवं अनुसन्धानको लागि land use profile र कुइवाङ गाँउको पर्यटन बिकासको बृस्तीत परियोजना प्रतिवेदन तयार गर्नको लागि पश्चिमाञ्चल इन्जिनियरिङ क्याम्पस पोखरा सँग मिति २०७५/०१/१० मा रु १६४९७५/- को सम्झौता गरि प्रतिवेदन समेत भएकोमा कार्यालय सहायक श्री दुर्गा प्रसाद दाहाललाई अन्य बिबिध खर्चरु २३५०२५/- समेत समाबेश गरी रु ४ लाख खर्च लेखेकोमा रु २३५०२५/- को औचित्य देखिएन । बिज्ञहरुलाई बिभिन्न स्थानमा पुराएको भनी सम्झौता बेगर गाडी भाडा वापत रु ५५,०००/- को भाडा कर रु ५५००/- समेत कट्टी गरको पाईएन । कार्यक्रम भन्दा बढी हुने गरी औचित्य वेगरको खर्च रु	२,३५,०२५/-
३६.	निम्नानुसार भौ.नं.र मितिबाट पारिश्रमीक कर, बहाल कर र अग्रिम कर कट्टि गरेकोमा दाखिला भएको वैंक भौचर पेश नभएको रु ..... भौ.नं.र मिति | बिबरण | कर रकम | कैफियत ३४१/०७५/२/८ | पदाधिकारीको | ५१४८०.०० | सा.स्.कर ३८५/०७५/३/२५ | | ४२९०.०० | सा.स्.कर ८१/०७४/०९/११ | | ३४२०.०० | बहाल कर ३३५/०७५/२/२४ | | ३४२०.०० | बहाल कर ३२७/०७५/२/२३ | | ४६१९.०० | अग्रिम कर | **जम्मा** | **६७२२९.००** |	६७,२२९/-
३७.	**श्रेस्ता प्रमाणित :** सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १२५ मा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा प्राबिधिक,उपभोक्ता समिति र कार्यालय प्रमुखको समेत दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा कतिपय कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन प्रमाणीत गरेको पाइएन । कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन प्रमाणित नभएका केहि उदाहरणहरु देहाय अनुसार छन् । भौ.नं.र मिति | कामको बिबरण | उपभोक्ता समूहको | रकम २३१/०७४/१२/१५ | कुलो मर्मत | करुवा खोला मर्मत | १२११४९.८१ २३२/०७४/१२/१५ | कुलो मर्मत | भलाउदी सिंचाई | १२१४९२	

२५०/०७४/१२/२२	मोटर बाटो मर्मत	मुलपानी झग्रे डाडा	३७०६२३.६४	
४११/०७५/२/१४	कुलो निर्माण	सिमलवेशी सिंचाई	२५५९०४.९५	
४१३/०७५/२/१४	पाटी निर्माण	सिद्ध बराह क्षेत्रमा	३७५३४९.३१	

३८. **तलबी प्रतिवेदन** : निजामती सेवा ऐन,२०४९ को दफा ७(..) मा प्रत्यक निजामती कर्मचारीको तलबी प्रतिवेदन पारीत गरेरमात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ । गाउ पालिका अर्न्तगतका कर्मचारीहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च भएकोले तलवी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

३९. **बढी भुक्तानी :** ११/०७४/५/२५ कार्यालय सहयोगी निलकण्ठ आचार्यलाई चाडबाड खर्च भूक्तानी दिँदा रु १७३१२। दिनु पर्नेमा रु २०१७४। भूक्तानी भएकोले बढी रकम रु २,८६२।– अशुल हुनु पर्ने रु ..... २,८६२।–

४०. **मूअकर भूक्तानी :** मूल्यअभिबृद्धि कर ऐन,२०५२ अनुशार कुनै फर्म व्यक्ति वा संस्थालाई मूअकर भूक्तानी गर्दा सो को जानकारी सम्बन्धित आन्तरीक राजस्व कार्यालयलाई दिनुपर्ने व्यवस्था छ । गाउपालिकाले त्यस्तो मूअकर भूक्तानीको जानकारी आ.रा.का.लाई दिने गरेको पाईएन । केही उदाहरणहरु देहाय अनुसार छन् :

सि.नं.	भौ.नं. र मिति	फर्मको नाम	बिजक नं.र	मूअकर रकम
चालु शिर्षक				
१	२२/०७४/६/२	पोखरा अफसेट	०१८/०७४/०५	७१३०
२	६५/०७४/८/२६	M.B.	१११/०७४/०७/	२५३०
पूजिगत		००		
३	५७/०७४/९/१९	सिटिजन	५५६/०७४/०९/	४९२५४
४	७१/०७४/९/२६	एस.एन	४९७/०७४/०९	१११६४
५	१११/०७४/१०/	SILL Net	१८२/०७४/०९	४५२५१
६	१९३/०७४/१२/	बसिष्ट दवाडी	२०७/०७४/१२/	१३७२१
७	२०१/०७४/१२/	पर्वमाला	०५९/०७४/१२/	२९९११
८	२०१/०७४/१२/	संबिद ट्रेडिङ	७४५/०७४/११/	५७१०
९	२७७/०७५/०१/	बसिष्ट दवाडी	२१५/०७४/१२/	२०३३७
१०	२७७/०७५/०१/	बसिष्ट दवाडी	२१४/०७४/१२/	२२१८८
११	५९०/०७५/३/२	Natural	०२१/०७५/०३/	१४१६३५
			जम्मा	३४८८३१

४१. **सामाजीक सुरक्षा कर :** आयकर ऐन,२०५८ अनुसार प्रत्येक आयको १ प्रतिशत सामाजिक कर कट्टी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । देहायको भौ.न र मितिमा डोर हाजिरीबाट भूक्तानी भएको तलबमा उक्त कर कट्टी नगरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु ... ४२,६३१/५

क्र.सं.	भौ.नं.र मिति	बिबरण	कर कट्टी छुट रकम
१	४२/०७४/०८/२८	बिभिन्न	७२१.५०
२	५०/०७४/०९/१७	खोला खोल्याउने	४५०
३	७१/०७४/०९/२६	सामुदायीक भवन	७५२
४	९६/०७४/१०/१८	सेरेचोक बाटो	५४७
५	१०२/०७४/१०/२२	इन्दिखोल मोटर	७५२
६	११५/०७४/१२/२६	खरिबोट कुलो	५३०
७	१९३/०७४/१२/०५	सामुदायीक भवन	१०४०
८	१९४/०७४/१२/०५	मोटर बाटो	८९०
९	१९९/०७४/१२/०८	सिद्धिखोला रम्बे	१५३६
१०	२०३/०७४/१२/०८	ढुङ्गिगम कुलोनिर्माण	२०६३
११	२७७/०७५/०१/०२	गौरिशंकर	२६२३५
१२	३०४/०७५/०१/१२	शिवशंकर	३६२६

१३	३०९/०७५/०१/१३	तारेबराह खेल मैदान	३४८९	
		जम्मा	४२६३१.५	

	आन्तरीक लेखापरीक्षण : आन्तरीक लेखापरीक्षणले औल्याएका देहायका बमोजिका व्यहोराहरु अन्तिम लेखापरीक्षण मिति २०७५/०९/०२ सम्म पनि असुल तथा फछ्र्यौट नगरेकोले निम्नानुसार कायम गरिएको छ ।	
	चालुतर्फ	
४२.	५/०७४/०४/३२ टिकाराम रानाभाटको गाडी नं. ग १ ज ४०२७ प्रयोग गरी ढुवानी भाडा रु १५,५००/- भूक्तानी गर्दा १० प्रतिशले हुने भाडा कर कट्टी नगरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु	१५००/-
४३.	१७/०७४/०५/२९ पशु प्राबिधिक ज्योति दवाडी,सोनी गौतम र बिष्णु दाहाललाई श्रावण,भाद्र र चाडपर्व खर्च भूक्तानी गर्दा सामाजीक सुरक्षा कर कट्टी नगरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु	६६५/-
४४.	१८/०७४/०५/३० करारका कर्मचारीलाई श्रावण भाद्र र चाडपर्व खर्च भूक्तानी गर्दा सामाजीक सुरक्षा कर कट्टी नगरेको अशुल हुनु पर्ने रु	१४५०/-
४५.	१९/०७४/०५/३० ढुवानी भाडा रु ६०००/- भूक्तानी गर्दा १० प्रतिशले हुने भाडा कर कट्टी नगरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु	६००/-
४६.	२३/०७४/०६/२ वडा कार्यालयका पदाधिकारीलाई गत बर्षको बैठक भक्ता भूक्तानी गर्दा भूक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी वेगर भूक्तानी दिएको अनियमित भएको रु	२८०००/-
४७.	२४/०७४/०६/२ प्रशासकिए अधिकृत श्री किरण प्रसाद कोइराला लाई दैनिक भ्रमण भक्ता भूक्तानी गर्दा बोडिङ पास बेगर भूक्तानी गरेकोले प्लेन बाट यात्रा गरेको भनी पुष्टि हुने प्रमाण नभएकोले निज बाट अशुल हुनु पर्ने रु	३२००/-
४८.	३२/०७४/०६/०६ बडा कार्यालयका पदाधिकारीलाई गत बर्षको रु ९००००/- भूक्तानी गर्दा भूक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी वेगर भूक्तानी दिएको अनियमित भएको रु	९००००/-
४९.	३३/०७४/०६/०८ कार्यालय सामान खरिद गर्दा रु १६७०/- को बिल बेगर भूक्तानी गरकोले अशुल हुनु पर्ने रु	१६७०/-
५०.	देहायका पदाधिकारीलाई पारिश्रमिक बढी भूक्तानी गरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु	२०००/-

पद	नाम	रकम
खरिदार	बिष्णु प्रसाद अधिकारी	१०००/-
खरिदार	जगन्नाथ अधिकारी	१०००/-

५१.	१५८/२०७४/११/२५ महिला स्वयम सेवविकालाई ड्रेस बापतको रकम भूक्तानी गर्दा सामाजीक सुरक्षा कर कट्टी नगरी भूक्तानी गरेकोले अशुल हुनु पर्ने रु	८०२५/-
५२.	३३४/२०७५/२/२३ गाउँपालीका वडा नं. ३ मा सामूहिक कृषी नर्सरी तथा कुखुराको चल्ला बितरण कार्यक्रमको लागि कार्यालय सहायक सीता लम्सालको नाममा बित्तिय समानीकरण पूजिगत खाताबाट गएको पेश्की रु २००००० /- चालु खाताबाट फछ्र्यौट गर्दा रु १,४०,२२०/- भूक्तानी भएकोमा सोको स्टिमेट रु २,३०,०००/- मात्र भएकोमा स्टिमेट भन्दा बढी रु १०,२२०/- अनियमित देखिएको साथै बिल बेगर भूक्तानी भएको रु ११,९९९/४४ निज बाट अशुल हुनु पर्ने रु .	११९९९/४४
५३.	३७०/२०७५/३/५ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री किरण प्रसाद कोइराले २०७५/०१/१९ देखि २०७५/१/१२ सम्म दैनिक भ्रमण भक्ता भूक्तानी लिएकोमा सो अवधिमा कार्यालयमा रहि आर्थिक कारोवार जस्तै चेक तथा भौचरको स्विकृति समेत गरेकोले कार्यालमा काम काज गर्दाको अवधिको दै.भ्र.भक्ता भूक्तानी दिन नमिल्ने देखिएकोले निज बाट अशुल हुनु पर्ने रु	५२००/-

५४.	सामाजीक सुरक्षा तथा जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम ३६५०१५३ तर्फ जम्मा रु ४,३८,८८,०००/- निकाशा भएकोमा रु ६,१६,७४,४००/- खर्च भएको देखिएकोले निकाशा भन्दा बढी खर्च रकम रु १,७७,८६,४००/- बित्तिय समानीकरण अनुदान रकमबाट खर्च भएको देखियो ।	
	पुजिगततर्फ	
५५.	१३/२०७४/६/६ मनिष एण्ड सन्देश कन्ट्रक्सनलाई निर्माण कार्यको लागि पेश्की उपलब्ध गराउदा बैंक जमानत पेश नगरी रु १,२२,०८१/- पेश्की दिएकोले अनियमित देखिएको रु	१,२२,०८१/-
५६.	१९/०७४/६/९ वाडा नं. ९ ल्वाङघलेल अर्न्तगत हाईक्याम्प तालुङघिसिङग पर्यटन मार्गका लागि रु १,००,०००/- भूक्तानी गर्दा उपभोक्ता समितिको नाममा चेक काटी भूक्तानी गर्नु पर्नेमा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष याम बहादुर क्षेत्रीकोको नाममा सिधै चेककाटी भूक्तानी गरको पाईयो । यसरी भूक्तानी गर्दा उपभोक्ता समितिको खातामा जम्मा हुने गरी A/C payee चेक मार्फत भूक्तानी दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
५७.	८३/०७४/१०/१० आमा सुरक्षा कार्यक्रमको स्टेशनरी वापत स्वास्थ्य सस्थामा पेश्कि स्वरुप रु ८७०००/- ने.बै.लि मार्फत सम्बन्धित स्वास्थ्य सस्थाको खातामा पठाएको रु ८००/- तेजाखर लम्सालले पेश्कि भूक्तानी लिनु भएको देखिएको तर रु ८०००/- को बिल भरपाई पेश हुन नआएको रु	८०००/-
५८.	१८९/०७४/१२/५ पृथ्विनारायण खेल मैदान निर्माण समिति धम्पुसलाई रु ५,००,०००/- र लुम्रे तिल्चि कोलेली मोटर बाटो निर्माण समिति वार्ड नं.८ ल्वाँङग घलेल लाई रु ६,००,०००/- भूक्तानी गरेको देखियो तर ठेक्का बिल नापी बिबरण तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन समेतका कागजातमा कार्यालय प्रमुखले दस्तखत गरेको देखिएन ।	
५९.	२०२/०७४/१२/८ श्रृजना सामुदायीक वार्ड भवन निर्माण समितिले प्रकाश सुवेदीलाई रु ७४०००/- काम गरेबापतको भूक्तानी गरको पाईयो । तर डोर हाजिरी तथा अन्य कागजातहरु सम्लग्न नभएको रु.....	७४०००/-
६०.	२४०/०७४/१२/२१ ना.पशु.स्वा.प्राबिधिक बिरेन्द्र के.सी.लाई दैनिक भ्रमण भक्ता भूक्तानी बापत रु १३,१००/- भूक्तानी दिँदाको दैनिक भ्रमण भक्ताको बिलमा कार्यालय प्रमुखबाट स्विकृत नभई भूक्तानी भएकोले नियम सम्मत नदेखिएको रु..	१३,१००/-
६१.	२४६/०७४/१२/२२ वार्ड नं. ८ खोराको मुख पुरानो बजार मोटर बाटो ग्राबेल तथा ह्युपपाईप को काममा उपभोक्ता समितिलाई रु १०,०००/- भूक्तानी दिदा उपभोक्ता समितिले त्रिपाठि ब्रोदर्शको भ्याट बिल पेश गरेको र सोही बिलमा के खरिद गरेको हो केही उल्लेख नगरी पेश गरेको बिलको आधारमा रु ४०,०००/- भूक्तानी दिएको रु	४०,०००/-
६२.	२५०/०७४/१२/२२ मुलपानि झग्रेडाडा मोटरबाटो मर्मत उपभोक्ता समिति धम्पुसले भू.पु.सैनिक ढुवानी सेवालाई रु १,३२,०००/- ढुवानी भाडा भूक्तानी गर्दा भाडा कर रु १३,२००/- कर कट्टा नगरेकोले कर रकम अशुल हुनु पर्ने रु	१३,२००/-
६३.	३११/०७५/१/१३ कार्यक्रम खर्चबाट हिमालयन माहुरी पालन श्रोत केन्द्रलाई २५ थान माहुरी घार खरिद वापत रु १,०५,०००/- भूक्तानी गरेकोमा अग्रिम कर कट्टी नगरकोले उक्त कर अशुल हुनु पर्ने रु	१५७५/-
६४.	३३६/०७५/१/२४ गौरी शंकर बहुउद्देश्य भवन निर्माण समिति घाचोकको भवन निर्माण कार्यको सम्झौता गर्दाको लागत अनुमान नरहेको आईटममा भूक्तानी दिएको अनियमित भएको रु.....	८९,१९९/४४
६५.	६२०/०७५/३/३१ बल्चे को.ले.नि.कालीमाटीमा निर्माण भएको सडक स्तरोन्नतीको	

	कामको रकम भूक्तानी गर्दा स्टिमेट भन्दा बढी हुने गरी भूक्तानी भएको रकम अशुल हुनु पर्ने रु	२१५९/-
६६.	४२६/०७५/२/२२ वडा नं.५मा सन्चालन भएको महिला शसक्तिकरण कार्यक्रमको ३ दिने क्षमता अभिबृद्धि व्यक्तित्व बिकास तालिम कार्यक्रमका प्रशिक्षकलाई प्रशिक्षण भक्ता रु ३०,०००/- बुझाउदा पारीश्रमिक कर कट्टी नगरी भूक्तानी भएकोले अशुल गरी दाखिला गर्नु पर्ने रु.....	४५००/-
६७.	४३६/०७५/२/२४ भ्याकुर खोल्सा बाटो निर्माण उपभोक्ता समितिलाई रु २,००,०००/- भूक्तानी गरेको देखियो तर ठेक्का बिल नापी बिबरण तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन समेतका कागजातमा कार्यालय प्रमुखले दस्तखत गरेको नदेखिएको रु ..	२,००,०००/-
६८.	४८८/०७५/३/०५ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री किरण प्रसाद कोइरालाले २०७५/०२/१४ देखि २०७५/०२/१६ सम्म भ्रमण खर्च वापत दिएको रु ३६००/- दै.भ्र.भक्ता भूक्तानी लिएको देखियो तर उक्त अवधीमा कार्यालयमा रहि चेक तथा भौचर समेत स्विकृत गरेको देखिएकोले कार्यालयमा रहि दै.भ्र.भक्ता भूक्तानी लिएको देखिदा उल्लेखित रकम अशुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	३६००/-
६९.	४९७/०७५/०३/०७ तल्लो लाहाचोक लस्तिखोला सिँचाई योजना वार्ड नं. ४ मा रु ३,००,०००/- बिनियोजन भएकोमा रु ५,२३,२०४/१८ भूक्तानी गरेको पाईयो । तर उक्त योजनामा रकम थप भएको कार्यपालीकाको निर्णय देखिएन । बिनियोजन भन्दा बढी नियमित हुनु पर्ने रु.....	५,२३,२०४/१८
७०.	**राजस्व आम्दानी तर्फ :** नगद आम्दानी रसिद नियन्त्रण खाता राख्नु पर्ने र आ.ब.को शुरुमा र.न. १ देखि प्रयोग गर्नु पर्नेमा सो बमोजिम नभएको मालपोत आम्दानी रसिद तर्फ मिति २०७४/०३/२६ मा र.नं. १ देखि ५५०० सम्म र मिति २०७४/१०/२२ मा र.नं.५००१ देखि ८१५० सम्म ६३ ठेली समेत जम्मा १७३ ठेली छपाईएको देखियो । र.नं. ५००१ देखि र.नं.५५०० सम्म दोहोरो नं.को रसिद छपाई भएको पाईएकोले यसरी दोहोरो हुने गरी नछपाई रसिद नियन्त्रण खाता अध्यावधीक गरि राख्नु प्रर्दछ ।	
७१.	बिभिन्न वार्डहरु बाट उढेको नगद आम्दानी आन्तरीक आम्दानी तर्फको रकम आ.ब.को अन्तसम्मा पनि दाखिला नभएकोले संचित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु ...	४९,२०१/-

वार्ड नं.	दाखिला बाँकी
२	११५/-
३	४,४३१/-
५	२७,०८७/-
गाउ पालिकाको	१७,५६८/-
जम्मा	४९,२०१/-

७२.	**वैंक मौज्दात** : प्राप्त आर्थिक विवरण अनुसार गाउंपालिकाले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वैंक मौज्दात रु.४५५९४६९१।८१ निम्नानुसारको खातामा रहेको देखाएकोमा वैंक रिकन्साइल विवरण पेश गरेको छैन ।	

सि.नं.	वैंकको नाम	खाना नम्बर	मौज्दान वांकी
१	राष्ट्रिय वाणिज्य वैक	३०२०३०४०१८१०५ संचित	३३९०७३७.००
२	राष्ट्रिय वाणिज्य वैक	३०२०३०२०१६१०५ चालु खर्च	२४६६०१६२.८८
३	राष्ट्रिय वाणिज्य वैक	३०२०३०२०२६२०५ पुजिगत	८७३३६५४.००
४	नेपाल राष्ट्र वैंक	१८०४७०८००१०४१५२४ कोष	९५२३८६.००
५	नेपाल राष्ट्र वैंक	१८०४७०८००१०२१५२४ चालु	१३३७७९२.३०
६	नेपाल राष्ट्र वैंक	१८०४७०८००१०२२५२४	६५१९९५९.६३
		जम्मा	**४५५९४६९१.८१**

७३.	**नीतिगत मार्गदर्शन २०७५ को कार्यान्वयन :** नेपाल सरकार (म.प.) बाट मिति २०७५/०१/२६ मा स्वीकृत सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता र प्रभावकारीताको कायम गर्ने नीतिगत मार्ग दर्शन २०७५ को सि.नं.२३ मा कार्यालय	

भवन,पदाधिकारीको कार्यकक्षको फर्निसिङ र पदाधिकारीलाई उपलब्ध गराईने सावरी साधनको किसिम इन्धन, मर्मत खर्चमा एकरुपता ल्याउन निश्चित मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने र अर्थ मन्त्रालयको परामर्शमा भवन,कार्यक्रम फर्निसिङको मापदण्ड शहरी बिकास मन्त्रालयले र सवारी साधन इन्धन,मर्मतको मापदण्ड गृह मन्त्रालयले एक महिना भित्र तोकी सक्नु पर्ने गरी नीतिगत व्यवस्था भएकोमा त्यसप्रकार बाट मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा नल्याएकोले प्रशासनिक खर्चमा मितव्यीता हुन सकेको नदेखिदा तोकिए बमोजिमको मापदण्ड स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

७४. **बित्तीय जवाफदेहीता मूल्यांकन :-** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ९५ वमोजिम प्रत्येक निकायबाट सम्पादन गरिने कार्यहरु मितव्ययी, कार्यदक्षता र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पादन गर्न र वित्तिय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वासनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्यसम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था तयार गरी लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै कार्यालयको संस्थागत शासन व्यवस्था र वित्तीय व्यवस्थापनको जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व पालना सम्बन्धी मूल्यांकन सूची अनुसार कार्यालयको आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली प्रयाप्त नरहेको, जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन कार्यान्वयन नगरेको, बित्तिय सूचना प्रणाली प्रयोग र त्यसको उपयोगको अवस्था कमजोर रहेको, बिद्युतिय माध्यमबाट सेवा प्रबाहाको अवस्था नरहेको, एकद्वार सेवा प्रणाली कार्यान्वयनमा नआएको,सेवाको गुणस्तर सुधारको लागि उपयुक्त उपाएको अवलम्बन नगरेको तथा सार्वजनिक निर्माण तथा खरिद कार्यको गुणस्तर निर्क्यौलको स्थिति कमजोर रहेको छ । चालु बर्ष कार्यालयले निम्नानुसार स्कोर बाट ग्रेडिङ गरेकोमा लेखापरीक्षणको क्रममा त्यसकार्यालयले ७४ अंक प्राप्त गरी B ग्रेड को अंक भार पाएकोले ऐन नियमले तोकिएका कार्यशरु समयमै सम्पादन हुनेगरी वित्तीय व्यवस्थानको जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व पालना गर्नुपर्दछ ।

७५. **बेरुजू** - गाउँपालिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार यो वर्ष असुल गर्नुपर्ने बेरुजू रु.१ लाख ४३ हजार, अनियमित बेरुजू रु.१३ लाख ५१ हजार, प्रमाण कागजात पेश नभएको बेरुजू रु.४९ लाख ५१ हजार र पेश्की बाँकी देखिएको रु.९ लाख १३ हजार समेत रु.७३ लाख ५८ हजार बेरुजू कायम भएको छ ।

७६. **अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही ऐनको दफा ८४(२) (घ) बमोजिम वेरुजू फछ्र्यौट गर्ने, गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । कार्यालयले गत वर्षको बेरुजू फछ्र्यौट गरेको देखिएन । गत वर्षको बेरुजू स्थिति निम्नानुसार देखिएको छ : (रु.हजारमा)

गत वर्षको बेरुजू रकम (रु.) (A)	यो वर्ष फछ्र्यौट (B)	बाँकी (C= A-B)
३७१५	-	३७१५

७७. **अद्यावधिक बेरुजू स्थिति :** माछापुछ्रे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ : (रु.हजारमा)

गत वर्षसम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी (रु.) (C)	यो वर्षको सं प.बाट कायम बेरुजू रु. (D)	यो वर्षको कायम बेरुजू रु. (E)	बाँकी (F=C+D+E)
३७१५	०	७३५८	११०७३

अनुसूची- १

माछापुछे गाउँपालिकाको यो वर्षको बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू								
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अशुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेश्की		
			सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१.	कास्की	माछापुछे गाउँपालिका	३४	३८	७३५८	०	०	०	३४	३८	७३५८	१४३	१३५१	४९५१	०	०	६४४५	०	९१३	९१३

अनुसूची- २

स्थानीय तह सञ्चित कोष विवरण
२०७४।७५

प्रदेश नम्बर :- ४

(रु.हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५ (२+३+४)	६	७	८	९ (६+७+८)	१० (१+५-९)
१.	माछापुछे गाउँपालिका	कास्की	१३६२३	३३२४११	४७९२७	४१०८	३८४४४६	२२५२०७	११९२६३	७०९५	३५१५६५	४६५०४